

Till
Regeringen
Justitiedepartementet

Idéburna skolors riksförbunds remissvar om Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga (SOU 2024:39)

Idéburna skolors riksförbund (ISR) organiserar icke vinstutdelande fristående skolor och arbetar för att stärka möjligheterna för olika idéburna pedagogiska alternativ att bedriva förskola/skola inom det svenska utbildningsväsendet. ISR verkar för att försvara friskolereformens mångfaldssyfte och för en deltagande målstyrning där skolorna själva kan styra över hur verksamheten ska organiseras för att nå de nationella målen. På så vis främjas en reell pedagogisk mångfald, vilket är en förutsättning för en verklig valfrihet för elever och föräldrar.

Med idéburna skolor avses den definition som tagits fram av utredningen Idéburna aktörer i välfärden, SOU 2019:56

Sammanfattning

Idéburna Skolors Riksförbund (ISR) har givits möjlighet att svara på remiss om skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga (SOU 2024: 39).

Vi vill tydliggöra att vi i vårt remissvar inte lämnar synpunkter avseende utdömande av straff, rehabilitering, kriminalvård eller annat utanför vårt verksamhetsområde. Däremot vill vi inkomma med frågeställningar om hur förslagen kan påverka skolmiljö och rektors ansvar.

ISR tar alltså inte ställning i huvudfrågorna i utredningen men vill framhålla att förslagets påverkan på skolans miljö och rektorers ansvar måste beaktas

- På utredningens sida 20 står att ” Utvidgad ungdomsövervakning ska förenas med rörelseinskränkningar som ska övervakas med elektronisk kontroll. Inskränkningarna ska gälla varje kväll och natt, liksom all annan dagtid än den tid som den dömda förvärvsarbetar, deltar i utbildning eller organiserade fritidsaktiviteter, gör vårdbesök eller ägnar sig åt inköp och liknande åtgärder. Därutöver ska den dömda ha rätt att under viss tid kunna ägna sig åt aktiviteter som han eller hon själv framställer önskemål om.”

ISR vill med detta remissvar uttrycka oro över hur skolans ansvar på dagtid när den dömda deltar i utbildning kommer att regleras. Det vore ett alltför

tungt ansvar för rektor att garantera att ungdomen inte avviker från skolbyggnaden så vi avråder från sådan skrivning.

- Likaså kan undervisning innefatta vistelse utanför skolbyggnaden i form av idrottsaktiviteter, studiebesök och projekt. En utbildning kan innehålla både APL (arbetsplatsförlagt lärande) och studieresor utomlands. Vi ser stora utmaningar med att den dömda ungdomen ska undantas från dessa aktiviteter likväl som att den dömda ungdomen under skolans ansvar ska delta.
- Idag har utvecklingen av gängkriminalitet redan fört med sig nya frågeställningar om trygghet och studiero i skolan samt om elevers och medarbetares arbetsmiljö. Bara vetskapen om att en elev utanför skolan har fotboja kan sannolikt orsaka funderingar hos både ungdomar och anställda. Vi vill understryka att sådana aspekter måste beaktas när straffsystem för unga konstrueras.
- ISR ser mycket positivt på åtgärder som gör att dömda unga kan delta i utbildning och arbete och på så sätt återanpassas till samhället men säkerheten för sådana aktiviteter kan inte läggas på rektor eller annan skolpersonal.

För Idéburna skolors riksförbund

Håkan Wiclander, ordförande

Terese Lundberg, styrelsledamot

Epost: info@ideburenskola.se

Hemsida: www.ideburenskola.se